

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA NOVÁ CEREKEV

NA SVĚTĚ JE KRÁSNE ...

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

čj. MŠ – 04/1. 9. 2016

Zpracovala: Mgr. Věra Pachtová, vedoucí učitelka MŠ

Platnost: 1. 9. 2011

Aktualizován: 1. 9. 2019

OBSAH:

1. FILOZOFIE ŠKOLY	3
2. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
3. CHARAKTERISTIKA MŠ	5
4. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	7
4.1 Materiální podmínky	7
4.2 Životospráva	8
4.3 Psychosociální podmínky	9
4.4 Organizace vzdělávání	10
4.5 Řízení mateřské školy	12
4.6 Personální podmínky a pedagogické zajištění	13
4.7 Spoluúčast rodičů	13
4.8 Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí	14
4.9 Kritéria pro přijímání dětí a zápis do MŠ	15
4.10 Vzdělávání dětí dvouletých	16
4.11 Vzdělávání dětí znevýhodněných	17
5. CHARAKTERISTIKA VZĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	19
6. EVALUACE	36
7. ZÁVĚR	40

1. FILOZOFIE ŠKOLY

Základem filozofie naší školy je rozvíjet osobnost samostatného, tvořivého, zdravě sebevědomého a komunikativního jedince, který je zároveň empatický, sociálně otevřený, citově vyrovnaný, a přitom současně postupovat cestou přirozené výchovy. Naším cílem je položit základy celoživotního učení a vzdělávání dětem, přičemž vycházíme z jejich možností, zájmů, potřeb a talentu, dále se věnovat a rozvíjet náležitou individuální péči jak dětem zdravým, tak dětem se specifickými zdravotními a vzdělávacími potřebami. A tak postupně společně s rodinou připravovat dítě na nároky života ve společnosti. Naším úsilím je bližší poznávání světa kolem nás ve spojení s okolní přírodou

S dětmi pracujeme s vědomím vzdělávacích záměrů a s cílem osvojování kompetencí a jejich postupného zdokonalování. V návaznosti na obecné cíle vzdělávání formulované v RVP PV se pro náš školní vzdělávací program stávají stěžejními a závaznými níže uvedené rámcové cíle, vyjádřené v podobě úkolů, které vystihují záměry předškolního vzdělávání:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení.
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Součástí ŠVP jsou i níže uvedené přílohy.

PŘÍLOHY:

1. Školní řád

2. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Nová Cerekev

Adresa školy: Nová Cerekev 72, 394 15 Nová Cerekev

IČO: 70659231

IZO: 107721503

Odloučené pracoviště: Mateřská škola, Nová Cerekev 270, 394 15 Nová Cerekev

Ředitel školy: Mgr. Miroslav Pech

Vedoucí učitelka MŠ: Mgr. Věra Pachtová

Kontakty: telefon ZŠ - 702 164 133

telefon MŠ - 725 769 580

e-mail – reditel@zsnovacerekev.cz

v.pachtova@zsnovacerekev.cz

adresa internetové stránky – www.zsnovacerekev.cz

Zřizovatel školy: Městys Nová Cerekev, Nová Cerekev 276, 394 15 Nová Cerekev

Právní forma: příspěvková organizace

Zařazení do sítě škol: 1. 1. 2003 Základní škola Nová Cerekev

1. 6. 2006 Základní škola a Mateřská škola Nová Cerekev

Typ mateřské školy: celodenní s pravidelným provozem

Hlavní činnost školy: činnost mateřské školy je vymezena v § 33 – 35 zákona 561/2004 Sb.,

školský zákon a vyhláškou 14/2005 Sb., ve znění pozdějších

předpisů o předškolním vzdělávání

Kapacita školy: 56 dětí

Provozní doba: 6,15 hod. – 16,15 hod.

Personální zabezpečení: 4 učitelky, 1 provozní pracovnice

Název školního vzdělávacího programu: Na světě je krásně...

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2011

Školní vzdělávací program schválen na pedagogické radě 26. 8. 2011

Aktualizován: 1. 9. 2019

3. CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola Nová Cerekev je vesnická škola sestávající se ze dvou tříd, kde se vzdělávají děti zpravidla od tří do šesti let, nejdříve však děti od dvou let dle školského zákona s účinností od 1. 9. 2016.

Třídy jsou s celodenním provozem, rozdělené dle věku dětí.

Mateřská škola je umístěna v účelové budově postavené v roce 1979. Budova je prostorná, dostatečně prosvětlená. Využíváme dvě prostorné třídy s příslušenstvím (umývárna a toalety). Šatny jsou od tříd odděleny chodbou. V posledních pěti letech prochází budova postupnou rekonstrukcí. Byla vyměněna všechna okna, kompletní rekonstrukcí prošly i umývárny a záchody. V letech 2018 a 2019 bylo postupně v obou třídách položeno nové lino, koberce a vyměněn nábytek.

Zahrada navazuje přímo na budovu mateřské školy. Na zahradě jsou houpačky, pergola, průlezky, pískoviště. Zahradní vybavení je starší, ale stále ještě funkční. S dětmi často vyrážíme na poznávací vycházky do lesa a blízkého okolí vesnice.

Děti jsou rozděleny ve třídách podle věku: 1. třída: děti 2 – 4,5 leté

2. třída: děti 4,5 – 6 leté (7 leté)

Větší věkový rozptyl vede ke vzájemné pomoci a ohleduplnosti. Mladší děti mají ve starších oporu, jistotu, starší naopak rády pečují o malé.

Stravu dovážíme ze školní jídelny základní školy. Hned po dovezení vydává provozní pracovnice přesnídávku a oběd. Odpolední svačinu připravuje v mateřské škole. Svačina se podává po odpočinku dětí.

Spolupráce mateřské školy:

- Základní škola Nová Cerekev

Navštěvujeme akce, které pořádá ZŠ, spolupracujeme s učitelkou 1. třídy ZŠ. Zveme rovněž žáky 1., 2. a 3. třídy na akce pořádané mateřskou školou

- Městys Nová Cerekev

Zajišťujeme programy na akce sboru pro občanské záležitosti: vystoupení na besedách s nejstaršími občany, vítání občánků

- Kulturní zařízení města Pelhřimov

Podle nabídky se zúčastňujeme kulturních představení v divadle a v kině v Pelhřimově.

- **Knihovna Nová Cerekev**

Navštěvujeme knihovnu v obci a půjčujeme si dětské knihy.

- **Pedagogicko psychologická poradna Pelhřimov**

Posuzování školní zralosti, besedy s rodiči

- **Speciální pedagogické centrum Jihlava**

Pomoc při poskytování speciální péče integrovanému dítěti.

- **Domov důchodců v Proseči – Obořišti**

Vystoupení na akcích v DD, účast na divadelních představeních

4. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Materiální podmínky

Mateřská škola je umístěna v účelové, jednopatrové budově. V přízemí se nachází hala, dvě šatny pro děti, kancelář, sociální zařízení pro pracovnice školy, 2. třída a výdejna stravy. V prvním poschodí se nachází 1. třída. Obě třídy mají stejné příslušenství (umývárna, toalety) a kabinet na pomůcky.

Obě třídy jsou nově zrekonstruované a u obou tříd byla zrekonstruována sociální zařízení, čímž odpovídají hygienickým předpisům.

Třídy jsou vybaveny novým nábytkem, který je vyhovující, funkční a je uspořádán tak, aby dětem byla umožněna svobodná volba hraček, snadná manipulace s nimi i jejich úklid. Hračky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly a samy si je mohly brát a ukládat. Jednu třídu máme vybavenou počítačem. Dětské stoly odpovídají výškově antropometrickým požadavkům.

Vybavení pro odpočinek je vyhovující, máme dostatek nezávadných, bezpečných lehátek a byly zakoupeny nové polštářky a peřinky, které je možné prát. Nemáme stálou ložnici, lehátka pro odpolední odpočinek rozkládáme ve třídách.

Šatny jsou dostatečně prostorné, vybavené starším nábytkem.

Tělocvičné nářadí je pravidelně kontrolováno a dle finančních možností doplňováno.

Děti mají k dispozici dostatek kvalitních hraček, které odpovídají jejich věku a počtu a jsou postupně doplňovány, obnovovány a jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly a vyznaly se v jejich umístění.

Děti se podílejí na vybavení interiéru budovy vlastními pracemi.

Školní stravování zabezpečuje školní jídelna základní školy. Stravu připravuje a vydává provozní pracovnice mateřské školy. K tomuto účelu byla v přízemí budovy zřízena a nově zrekonstruována výdejna.

Celá budova je vytápěna ústředním topením napojeným na centrální vytápění v obci.

K budově školy patří zahrada s pískovištěm, průlezkami, skluzavkou, kolotočem a houpačkami. Zařízení zahrady je původní, nově byl postaven dřevěný altán.

Záměr: Postupně modernizovat prostory školy a zahrady. Dovybavit třídy didaktickými pomůckami pro výuku. V příštím období se chceme zaměřit na dovybavování tříd novým nábytkem, modernizaci zahradního nářadí. To vše v závislosti na finančních možnostech školy.

4. 2 Životospráva

Dětem v mateřské škole je poskytována plnohodnotná, vyvážená a pestrá strava dle příslušných předpisů a norem. Technologie skladby pokrmů a nápojů je dodržována, jídla jsou esteticky upravená. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, do něhož je každodenně zařazována čerstvá zelenina a ovoce.

Strava je podávána v pevně stanovenou dobu a intervaly mezi jednotlivými pokrmy jsou vhodně nastaveny. Děti nejsou do jídla nuceny, ale snažíme se je k jídlu motivovat tak, aby neodmítaly jídlo, které neznají z domova a alespoň ochutnaly. Tímto děti postupně získávají návyky zdravého stravování.

Během celého pobytu dítěte v mateřské škole je zajištěn dostatečný pitný režim. Pití si děti nalévají samy, nádobí se ukládá na určené místo. Důležitost pitného režimu dětem často připomínáme a k pití děti vybízíme. Pitný režim dodržujeme i při pobytu na zahradě.

Děti vedeme ke kultuře stolování a k sebeobsluze při stolování, samy si prostírají, přinášejí jídlo, odnášejí použité nádobí, důraz klademe na správné držení příboru.

Denní rytmus a řád je pravidelný, ale zároveň dostatečně flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit aktuální situaci a pružně reagovat na neplánované události.

Dbáme na to, aby děti byly každodenně dostatečně dlouho venku, s výjimkou nepříznivého počasí (silný vítr, bouře, velký mráz, vysoké teploty). Program činností je vždy přizpůsobován aktuální kvalitě ovzduší. Při nepříznivém počasí nabízíme dětem náhradní aktivity, které vychází z jejich zájmu a přirozených potřeb. V průběhu celého dne mají děti dostatek volného pohybu venku i v interiéru školy, ve třídách je umožněn neustálý přirozený pohyb dětí.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku je nabízen klidný program a nerušící činnosti (hry u stolečků, prohlížení obrázkových knih, stolní hry, volné kreslení apod.). Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Záměr: Vést děti ke zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu. V rámci zdravého životního stylu je snahou poskytnout dětem dostatek prostoru pro pohyb a pobyt dětí venku. Zapojovat do pohybových aktivit nejen děti pohybově nadané, ale i děti s problémy s hrubou motorikou.

4.3 Psychosociální podmínky

V naší mateřské škole mají nově příchozí děti možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Vytváříme, dle možností takové prostředí, aby se v něm děti cítily bezpečně a spokojeně, stejně tak rodiče i zaměstnanci. Všechny děti mají rovnocenné postavení, zaměstnanci školy se chovají k dětem spravedlivě, nikdo není zvýhodňován, děti mají stejné možnosti, stejná práva, ale i stejné povinnosti. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, která vyplývají z nutnosti dodržovat stanovený řád, pravidla chování a pravidla soužití v mateřské škole. Na pravidlech soužití se děti aktivně podílejí. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů, které jsou dětem předkládány tak, aby se třída stala pro děti kolektivem dobrých kamarádů. Způsob, jakým jsou děti vedeny je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací.

Pedagogové respektují obecně lidské, vývojové a individuální potřeby dětí, reagují na ně a pomáhají v jejich uspokojování. K dětem přistupují velmi laskavě a vstřícně, navozují situace pohody a klidu, do činnosti děti nenutí, vytváří jim dostatečný prostor pro samostatné rozhodování a uplatnění vlastní iniciativy. Děti nejsou zatěžovány spěchem a chvatem. Uplatňujeme pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a jeho potřebám, je dítěti tematicky blízká, pochopitelná, přiměřeně náročná, užitečná a prakticky využitelná.

Dětem poskytujeme optimální podmínky pro vlastní rozvoj, přizpůsobujeme se vývojovým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí. Způsob, jakým jsou děti vedeny je podporující. Důraz je kladen na pozitivní hodnocení a pochvalu, posilujeme u dětí sebedůvěru, aby se nebály pracovat samostatně.

Pedagogové se vyhýbají negativním slovním komentářům. Podporují děti v samostatných pokusech, oceňují konkrétní projevy a výkony dětí a přiměřeně na ně reagují pozitivním oceněním. Pedagogové se chovají důvěryhodně a autenticky. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost a vzájemná pomoc. Pedagogové se neformálně věnují vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem, jako prevencí šikany, ubližování a jiných sociálně patologických jevů u dětí.

Záměr: Zamýšlet se a inovovat formy práce, rozšiřovat nabídku činností, využívat zpětné vazby při dalším plánování. Individuálním přístupem vytvářet rovnocenné postavení jednotlivců, přátelskou atmosféru a důvěru dětí.

4. 4 Organizace vzdělávání

Režim dne je dostatečně pružný, takže umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí a jejich aktuální potřeby a zájmy. Učitelé se dětem plně věnují a ty zde nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány preventivní pohybové chvíle jako podpora zdravého vývoje předškolních dětí.

Děti pracují individuálně nebo ve skupinách, je dostatečně dbáno na osobní soukromí dítěte - vytváření klidných koutků ke hře i odpočinku.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmu dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Záměr: Nadále budeme usilovat, aby denní režim a nabídka činností byla co nejvíce přiměřena a přizpůsobena požadavkům a nárokům dětí. Cílem vzdělávání je vést dítě tak, aby si budovalo pozitivní vztah k učení, vrstevníkům a autoritám, učilo se spolupřihodovat s kamarády, respektovat své dětské povinnosti a učit se tak odpovědnosti. Vzdělávání je vedeno tak, aby si dítě věřilo, aby zažilo pocit úspěchu a spokojenosti.

Do mateřské školy přijímáme děti ve věku 2 – 6 leté (7 leté). Naše mateřská škola má dvě třídy s celodenním provozem.

Děti jsou rozděleny do tříd podle věku: 1. třída: děti 2 - 4 leté

2. třída: děti 4 - 6(7)leté

Věkový rozdíl ve třídách vede k vzájemné pomoci a ohleduplnosti.

V naší škole není možný bezbariérový přístup.

Provoz mateřské školy je od 6,15 hod. do 16,15 hod.

Organizační uspořádání dne

6,15 – 8,00 příchod dětí do MŠ a předávání dětí učitelkám, spontánní zájmové činnosti

8,00 – 9,30 řízené činnosti dětí zaměřené na výchovu a vzdělávání, tělovýchovné chvílky, individuální péče o děti se specifickými vzdělávacími potřebami, přesnídávka

8,00 – 10,00 řízené činnosti dětí zaměřené na výchovu a vzdělávání
(2. třída) tělovýchovné chvílky
individuální péče o děti se specifickými vzdělávacími potřebami,
přesnídávka

9,30 – 11,00 příprava na pobyt venku
(1. třída) pobyt venku – pohybové aktivity, seznamování s přírodou, s přírodními jevy a okolním světem

10,00 – 11,30 příprava na pobyt venku
(2. třída) pobyt venku – pohybové aktivity, seznamování s přírodou, s přírodními jevy a okolním světem

11,00 – 11,30 oběd 1. třída

11,30 – 12,00 oběd 2. třída

12,00 – 13,45 ukládání dětí, pohádka, odpočinek, spánek (respektování rozdílné potřeby spánku), klidné činnosti pro děti s nižší potřebou spánku

13,45 – 14,15 svačina

14,15 – 16,00 volné činnosti dětí – hry, zájmové činnosti, pohybové aktivity
předávání dětí rodičům

Záměr: Zaměřovat se na dostatečný adaptační režim dětí, vytváření vhodného prostředí pro realizaci plánovaných činností (zlepšování vybavení tříd). Zamýšlet se a inovovat formy práce, rozšiřovat nabídku činností, využívat zpětné vazby při dalším plánování. Individuálním přístupem vytvářet rovnocenné postavení jednotlivců, přátelskou atmosféru a posilovat důvěru dětí.

4. 5 Řízení mateřské školy

Povinnosti a pravomoci všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny v jednotlivých pracovních náplních.

Škola má vytvořený informační systém, který je funkční jak interně (naplánované provozní a pedagogické porady), tak externě (nástěnky pro rodiče, pohovory s rodiči, webové stránky, dotazníky pro rodiče apod.).

Při vedení zaměstnanců vedoucí učitelka školy podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování v zásadních otázkách školního programu, vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a vytváří vhodné podmínky pro další profesní růst a systematické vzdělávání jednotlivých pracovníků. Předávání informací není zajištěno pouze pracovními poradami, ale především vztahy mezi zaměstnanci a každodenní vzájemnou komunikací. Pracovníci mají k dispozici školní řády, ŠVP, TVP, odbornou literaturu, notebooky.

Svou pedagogickou práci plánujeme většinou do čtrnáctidenních cyklů, analyzujeme ji a využíváme zpětné vazby.

Pedagogický sbor pracuje jako celek, spolupracuje s rodinou a různými institucemi. Mateřská škola na velice dobré úrovni spolupracuje se zřizovatelem, dále pak s odborníky poskytujícími pomoc, zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí (PPP Pelhřimov, SPC Jihlava, OSPOD Pelhřimov).

Plánování chodu a pedagogické práce je funkční, opírá se o analýzu, evaluaci, kontrolu a využívá zpětné vazby pro další činnost mateřské školy.

Kontrolní a evaluační činnost zahrnuje všechny stránky chodu MŠ, je smysluplná a zároveň užitečná, z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Záměr: Nadále zkvalitňovat spolupráci se základní školou, s veřejností a s rodiči. Podporovat spolupráci všech pracovníků v rámci školy.

4. 6 Personální podmínky a pedagogické zajištění

Výchovně vzdělávací práci s dětmi zajišťují 4 kvalifikované pedagogické pracovnice. Pedagogičtí pracovníci přistupují ke svému dalšímu vzdělávání aktivně, sebevzdělávají se formou studia odborné pedagogické literatury, navštěvují organizované formy DVPP (kurzy a semináře k prohloubení odborné kvalifikace).

Učitelky znají povinnosti předškolního pedagoga dané RVP PV a ve své práci se jimi řídí, chovají se, jednají a pracují profesionálním způsobem, a to v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí, chrání soukromí rodiny, jednají ohleduplně s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Jejich pracovní doba je organizována tak, aby byla vždy při všech činnostech dětem zajištěna optimální péče a jejich bezpečnost. Samozřejmostí je i podílení se na tvorbě vzdělávacího programu tříd MŠ a aplikace všech potřebných výchovných metod včetně individuální práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami. Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace, či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky – speciálními pedagogy, poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky, PPP a specializovanými centry.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu, kontrolu a využívá zpětné vazby. Při výchově dětí klademe důraz na jednotné působení všech zaměstnanců. Úklid mateřské školy zajišťuje jedna pracovnice, která udržuje prostory v čistotě a pořádku a zároveň vydává stravu. Stravu v naší mateřské škole zajišťuje kuchyně ZŠ. Strava je denně přepravována v termoboxech v nerezových nádobách a ihned se vydává.

Záměr: Využít specializace jednotlivých pedagogických pracovnic ve prospěch doplňkových vzdělávacích programů. Motivovat zaměstnance k dalšímu sebevzdělávání a podporovat týmovou spolupráci.

4. 7 Spoluúčast rodičů

Rodiče mají volný přístup do tříd, mohou se podle zájmu podílet na plánování programu školy a na dění v mateřské škole, účastní se pořádaných besídek, vystoupení a sportovních akcí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Velmi si pomoci

všech rodičů vážíme a jejich aktivity během celého roku vítáme. Rodiče mohou kdykoliv nahlédnout do třídních vzdělávacích programů. Informace mezi rodiči a školou jsou předávány ústně, na nástěnkách, emailech i na webových stránkách. Dle potřeby poskytujeme rodičům zkušenosti a informace, které vedou ke zlepšení vzájemných vztahů mezi dětmi.

Rodičům nedáváme nevyžádané rady.

Vztahy mezi školou a rodinou vytváříme na základě partnerství, vstřícnosti, porozumění, respektu a oboustranné důvěry. Snažíme se, aby ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panovala otevřenost a ochota spolupracovat. Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích, s rodiči se domlouvají na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o jejich dítě. Nabízíme rodičům poradenské služby v otázkách výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku a navrhujeme konzultace u odborných lékařů, PPP, popř. SPC.

Záměr: Organizování společných akcí pro rodiče a děti. Hledání nových forem spolupráce s rodinou a dalšími partnery.

4. 8 Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí

Ředitel základní a mateřské školy prostřednictvím pedagogů školy zabezpečuje dohled nad dětmi při všech aktivitách organizovaných mateřskou školou.

Mateřská škola je z bezpečnostních důvodů uzamčena celý den.

Za bezpečnost dětí v mateřské škole odpovídají po celou dobu pedagogičtí pracovníci školy, a to od doby převzetí dětí od jejich zákonného zástupce nebo jím pověřené osoby až do doby jejich předání zástupci dítěte nebo jím pověřené osobě. Pedagogický pracovník předá dítě pověřené osobě jen na základě písemného pověření zástupcem dítěte (prohlášení o vydávání dítěte pověřenému zástupci). Při znatelném užití alkoholu či drog učitelka nesmí dítě v žádném případě vydat.

Bezpečnost dětí při pobytu venku je v našich podmínkách zajištěna překrýváním služeb pedagogů, popř. řešena pomocí školního asistenta. Pedagogický pracovník odpovídá při pobytu dětí mimo území školy za bezpečnost nejvýše 20 dětí z běžných tříd. Vedoucí učitelka školy určuje při vyšším počtu dětí nebo při specifických činnostech (plavání, sáňkování apod.) nebo při pobytu v prostředí náročném na bezpečnost dětí další zletilou osobu způsobilou k právním

úkonům zajišťující bezpečnost dětí. Na vycházky nosí paní učitelka terčík pro bezpečné přecházení vozovky s dětmi, první a poslední děti mají oblečeny reflexní vesty.

Děti jsou v průběhu roku pravidelně seznamovány s bezpečností. Děti poučujeme průběžně každý týden o bezpečnosti v prostředí mateřské školy a jeho okolí, zápisy o poučení provádíme do třídní knihy.

Všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc při jakémkoliv úrazu, v případě potřeby přivolají lékařskou pomoc, v nezbytně nutném případě zajistí převoz zraněného do zdravotnického zařízení. Zároveň musí informovat ředitele školy a zákonné zástupce dítěte. Každý, i drobný úraz bude zaznamenán do knihy úrazů. Kniha školních úrazů je umístěna tak, aby byla přístupna všem zaměstnancům školy, a tím byla dána možnost zápisu do této knihy. Lékárnička je průběžně kontrolována a doplňována (jednou měsíčně), o kontrole je vyhotoven zápis.

4. 9 Kritéria pro přijímání dětí a zápis do mateřské školy

Do mateřské školy jsou děti přijímány ve správním řízení na základě písemné žádosti zákonných zástupců. O přijetí (nepřijetí) rozhoduje ředitel základní a mateřské školy podle § 34 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona v platném znění, podle předem stanovených a vyhlášených kritérií.

S účinností od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné, pokud dítě zatím ještě do mateřské školy nedochází.

Školský zákon dále stanovuje přednostní přijímání dětí, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku (účinnost od 1. 9. 2017), nejméně třetího roku věku (účinnost od 1. 9. 2018), nejméně druhého roku věku (účinnost od 1. 9. 2020). Děti mohou být do mateřské školy přijímány i v průběhu školního roku, pokud není naplněna stanovená kapacita školy.

Děti budou přijímány k celodenní docházce v pořadí od nejstaršího po nejmladší do počtu volných míst kapacity mateřské školy. Při shodném splnění všech kritérií má přednost starší dítě.

V případě volné kapacity mateřské školy mohou být přijaté děti, které v době zápisu dovrší věku 2 let a jsou schopny zvládnout výchovu a vzdělávací činnost mateřské školy.

Mateřská škola může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním a má lékařské potvrzení o zdravotním stavu. Pokud je pro dítě předškolní vzdělávání povinné, nepožaduje škola doklad o očkování.

Po přijetí do MŠ rodiče vyplní Evidenční list dítěte, Zmocnění k vyzvedávání dítěte z MŠ a Přihlášku ke stravování. Současně rodiče obdrží informace o provozu mateřské školy. Po ukončení zápisu obdrží rodiče rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte v zákonem stanovené lhůtě. Zápis dětí do mateřské školy je vypsán vedoucí učitelkou školy, informace rodičům jsou poskytovány prostřednictvím internetových stránek školy <http://www.zsnovacerekev.cz>, formou informačního letáku ve vývěskách základní školy, mateřské školy a úřadu městyse a na vývěskách ve spádových obcích. Také zveřejněním na webových stránkách školy a vyhlášením v místním rozhlase i v okolních obcích.

Doplňující informace: o přijetí dětí do mateřské školy rozhoduje ředitel školy na základě správního řízení. Počet přijatých dětí nesmí překročit kapacitu tříd MŠ.

4. 10 Vzdělávání dvouletých dětí

Novelou zákona č. 178/2016 Sb., ze dne 20. dubna 2016, kterou se mění školský zákon, se s účinností od 1. 9. 2016 stanoví, že se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku od dvou do zpravidla šesti let s odloženou účinností od roku 2020.

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí od 2 do 3 let mateřská škola přijme opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, prostorových, materiálních podmínek a rovněž přizpůsobení organizace vzdělávání.

Uzpůsobení podmínek pro vzdělávání je plně v kompetenci ředitele školy. Aby bylo možné respektovat vývojová specifika dvouletých dětí, je potřeba počítat s úpravou prostředí v mateřské škole.

Naše mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím bezpečných a podnětných hraček pro tyto děti (kočárky, větší auta, lepoprela, jednoduché stavebnice, vláčky, zvukové hračky, panenky, kuchyňky, náradí) a vhodných pomůcek, které budou postupně doplňovány podle potřeb dětí. Police jsou pro menší děti přístupné a skříňky bezpečné. Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení pro případ nutnosti převlečení. Pořízen je i vhodný sedací nábytek, který zohledňuje menší tělesnou výšku dvouletých dětí a podporuje správné držení těla při sezení, tento nábytek je stabilní a bezpečný, stejně tak byl pořízen i vhodný jídelní servis ke stolování.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Dětem je poskytována strava dle příslušných předpisů. Ve třídě je k dispozici dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.

Při práci s dětmi respektujeme i jejich individuální zvláštnosti. Samozřejmostí je individuální péče a přístup.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dvouletých dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí, nabídka je různorodá s přiměřeným množstvím podnětů.

Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě přijímá pozitivně. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

4. 11 Vzdělávání znevýhodněných dětí

Pod pojmem „dítě se speciálními vzdělávacími potřebami“ rozumíme dítě se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním.

Zdravotním postižením je chápáno mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování.

Zdravotním znevýhodněním je chápáno zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání.

Sociálním znevýhodněním se rozumí:

- rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy
- nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova

- postavení azyllanta, osoby požívající doplňkové ochrany a účastníka řízení o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky podle zvláštního právního předpisu.

Ve vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou jejich případné problémy řešeny zohledněním potřeb, schopností a dovedností těchto dětí.

Snahou pedagogů by mělo být vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Obsah, formy a metody vzdělávání jsou přizpůsobovány tak, aby maximálně vyhovovaly specifickým potřebám a možnostem těchto dětí. K naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují tyto děti poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podpůrná opatření realizuje mateřská škola. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016. Děti se zdravotním postižením mají právo bezplatně užívat při vzdělávání speciální didaktické a kompenzační pomůcky.

V případě dětí se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním je nezbytné vyjádření školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření se podle pedagogické, organizační a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP. PLPP zpracovává škola samostatně. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu IVP, který zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ. Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Naše mateřská škola realizuje podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami tak, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu, aby došlo k naplnění jejich vzdělávacích možností a k uplatnění jejich práv na rovnoprávném základě.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Náš školní vzdělávací program je zaměřen ke smysluplnému naplnění každého dne, který dítě ve škole prožije.

Snažíme se dětem přibližovat tradice a zvyky k daným ročním obdobím. Klademe důraz na pozorování a poznávání přírody, na chápání její důležitosti pro život člověka a na praktické činnosti. Využíváme krásné přírodní podmínky v okolí naší obce.

Vytvořili jsme si svůj vlastní vzdělávací program, který vychází z podmínek naší mateřské školy. Vypracovali jsme ho jako schématický model bloku vzdělávání, který umožňuje dítěti vnímat svět v jeho přirozených souvislostech a získávat tak reálnější pohled na svět a aktivní postoj k němu. Paní učitelky vzdělávací program dotváří v třídních vzdělávacích programech, konkrétní týdenní nebo denní didaktickou nabídkou dětem podle jejich individuality a věku se stanovením pedagogického záměru a snahou o prožitkové učení. ŠVP nám umožňuje v jednotlivých třídách pracovat samostatně, tvořivě s uskutečňováním jejich nápadů a s uplatněním jejich odborné způsobilosti.

Jedná se o dokument otevřený, který na základě evaluačních činností umožňuje dotvořit nebo přeměnit či doplnit obsah vzdělávání.

ŠVP obsahuje čtyři integrované bloky, které jsou dále ve třídních vzdělávacích programech podrobně rozpracovávány na jednotlivé tématické celky, z nichž každá třída vychází při zpracování vlastních podtémat. Jejich časovou délku určuje zájem dětí a aktuální dění v mateřské škole a přírodě. Jednotlivé tématické celky jsou dostatečně široké, aby poskytovaly dostatek podnětů k činnostem. Vycházejí z přirozeného života kolem nás.

Důležitou formou vzdělávání je didakticky zacílená činnost, kde formou záměrného i spontánního učení naplňuje pedagog s dítětem konkrétní vzdělávací cíle. Tento způsob učení se zakládá na aktivní účasti dítěte založeném na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení ve skupinách i individuálně.

Metody a formy práce:

- děti vedeme k tomu, aby dovednosti získávaly vlastní aktivitou, aby objevovaly a dosahovaly cílů vlastní cestou

- pro všechny děti vytváříme stejné přístupy ke vzdělávání, využíváme názorné a demonstrační metody, metody slovní, praktické, aktivizující a situační, vytváříme vhodnou nabídku činností s ohledem ke specifikům jednotlivých dětí
- posilujeme sebevědomí dětí, rozvoj osobnosti, vlastní volbu a pozitivně hodnotíme každého, kdo pracuje na úrovni svého tempa
- podporujeme hravost jako přirozenou činnost dítěte, při níž dítě uplatňuje a rozvíjí rozum, city, vůli, tvořivost, fantazii
- zaměřujeme se na prožitkové učení hrou a činnosti, při nichž dítě získává především vlastní zkušenosti
- uplatňujeme metody mravní výchovy, posilujeme a záměrně směřujeme rozvoj dítěte tak, aby vyrůstalo svobodně, s dobrými morálními vlastnostmi a se schopností morálního úsudku
- uplatňujeme aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené tak, aby odpovídaly potřebám a možnostem předškolního dítěte, aktivity, které jsou založeny na metodách přímých zážitků, kdy využíváme dětské zvědavosti a potřeby objevovat
- využíváme organizační formy hromadné, skupinové, podle typu aktivity, stejně tak kooperativního vyučování a sledujeme schopnost dětí spolupracovat i pracovat samostatně
- komplexně používáme různých organizačních forem, snažíme se vyhnout stereotypu se zřetelem ke zvláštnostem, zájmům a potřebám jednotlivých dětí
- vnášíme do práce s dětmi co nejvíce pohody, radosti a pocitu spokojenosti

Pedagogické zásady:

- **Zásada uvědomělosti a aktivity** – vytváření kladného vztahu dítěte k získávání informací
- **Zásada názornosti** – při vzdělávání vycházíme ze smyslového vnímání předmětů a jevů
- **Zásada soustavnosti** – vědomosti a dovednosti si osvojujeme systematicky
- **Zásada přiměřenosti** – při vzdělávání dbáme, aby výběr metod, rozsah a obsah učiva, odpovídal zvláštnostem daného věku i individuálním zvláštnostem dětí, využíváme znalostí pedagogické diagnostiky

- **Zásada trvalosti** – předpokládáme trvalé osvojení vědomostí a dovedností tak, aby si je dítě dokázalo vybavit a použít ve své činnosti
- **Zásady výchovnosti, vědeckosti, spojení teorie s praxí, zásady komplexního rozvoje osobnosti i moderní principy programového a rozvíjecího vyučování**

Rámcové cíle:

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Očekávané výstupy v pěti klíčových oblastech:

➤ **Dítě a jeho tělo**

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých, vědět, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem)
- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku), koordinovat lokomoci - sladit pohyb s rytmem, zvládat jemnou motoriku, zvládat koordinaci ruky a oka
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami, zvládat sebeobsluhu, zvládat základní pracovní úkony – úklid hraček, úklid svého místa atd.

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

➤ **Dítě a jeho psychika**

- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení, udržet pozornost
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- poznat napsané své jméno. projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

- sledovat očima zleva doprava
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním – umět tyto prožitky vyjádřit (slovně, výtvarně atd.)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách), formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat, sledovat a vyprávět příběh
- učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.

➤ **Dítě a ten druhý**

- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.

➤ **Dítě a společnost**

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.). Spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné děti)
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

➤ **Dítě a svět**

- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že je třeba s těmito změnami v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Vzdělávací nabídka k jednotlivým tématickým celkům:

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení), pohyb přes překážky, házení míčem, míčové hry
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti a hry k poznávání a pojmenování oblečení a jeho částí, určování, k jakému ročnímu období patří a při jaké příležitosti je oblékáme
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí (hlava, krk, trup, končetiny apod.), vnitřních orgánů a jejich funkce (srdce, mozek, plíce, ledviny apod.); vývoj a změny (narození, růst těla a jeho proměny), smysly (zrak, čich, sluch, hmat, chuť), poznávání citových projevů (radost, smutek, pláč, smích, láska); projevy dorozumívání

(mimika a gesta, řeč, znaková řeč, písmena, číslice), činnosti na orientaci v prostoru, na ploše (dole, nahoře, vpředu, vzadu, vpravo, vlevo apod.)

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků (výživová pyramida, ovoce, zelenina, co jíme, co je zdravé a co ne, co nám prospívá, pobyt v přírodě)
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- činnosti směřující k prevenci úrazů, nebezpečných situací (při hrách, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí (bakterie, viry, vitamíny, hygiena, pitný režim, otužování vzduchem, vodou)
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- námětové hry a činnosti
- hry na orientaci v prostoru a v rovině
- hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení v projevování citů – kladných, nácvik sebekontroly a sebeovládání
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost)
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry)
- manipulační činnosti, jednoduché úkony s předměty, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním, seznámení s technickými přístroji
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem a využívání encyklopedií
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností, pokusy
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty, praktické pokusy

- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině, umístit předměty vpravo, vlevo, dole, nahoru, doprostřed, za, pod, nad apod.
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikací
- činnosti, které dítě zasvěcují do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem (ráno, večer, včera, zítra apod.), běžnými proměnami a vývojem (roční období, počasí /jaké známe/), činnosti přibližující přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí a podobně
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- kooperativní činnosti ve dvojicích a ve skupinkách
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití, chování a zároveň spolupodílení se na jejich tvorbě

ROZPRACOVÁNÍ INTEGROVANÝCH BLOKU:

Jednotlivé integrované bloky nejsou časově omezovány. Učitelky si samy určují délku trvání jednotlivých témat a témata si přizpůsobují zájmu dětí a jednotlivým třídám.

1. Pestrobarevný podzim

Časové období:

- září
- říjen
- listopad

Charakteristika tematického celku

- seznámíme se s novým prostředím
- všimneme si jeho krásy a barevnosti
- prakticky využijeme dary podzimní přírody a možnosti, které dané období umožňuje

Vzdělávací cíle

- osvojit si poznatky o přírodě a jejich proměnách
- vnímat přírodu všemi smysly
- rozeznávat druhy ovoce a zeleniny, vnímat jejich význam pro naše zdrav
- upevňovat hygienické návyky
- rozvíjet sebeobslužné dovednosti
- posilovat dobré vztahy mezi dětmi a dospělými, rozvíjet spolupráci
- podílet se na rozhodnutích týkajících se života ve třídě i škole
- prožívat a umět vyjádřit emoce příjemné, ale i nepříjemné
- rozvíjet tvořivé myšlení
- rozvíjet jazykové produktivní dovednosti (správná výslovnost, mluvený projev, vyjadřování)
- rozvíjet kooperativní dovednosti
- vést děti k ochraně přírody

Očekávané výstupy:

- dokáže vnímat podzimní krajinu prostřednictvím všech smyslů
- uvědomuje si význam ochrany přírody, uvědomuje si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují
- pozná některé druhy ovoce a zeleniny, umí je třídít a uvědomuje si jejich význam pro zdraví
- zvládá základní hygienické návyky (myje si ruce, čistí si zuby)
- dokáže se orientovat v přírodním prostředí, umí překonávat překážky
- umí chránit přírodu, pozná, co je špatné a co prospěšné
- dokáže třídít některé druhy odpadu
- dokáže spolupracovat s druhými, má s nimi hezké vztahy
- dokáže pojmenovat své emoce a vyjádřit je, ať už jsou příjemné, či nepříjemné

Nabídka činností

- hry (spontánní i řízené)
- pobyt v přírodě (na zahradě, v lese, u řeky, na louce)
- vycházky do okolí
- prožitkové učení, kooperativní učení
- činnosti pohybové, hudební, estetické
- pozorování přírody
- experimentování
- diskuze
- společné kulturní zážitky
- ekologické aktivity-třídění odpadu, sběr papíru, sběr lesních plodů

Tématické celky:

- Naše školka
- Všichni jsme kamarádi
- Co děláme celý den
- Babí léto – pavouci, astry, slunečnice, podzimní skřítki
- Sklizeň ovoce a zeleniny

- Podzim v lese
- Podzim na polích
- Poslední vlaštovka
- Po nebi se honí draci
- Barevné listí
- Dýně
- Rozmary počasí
- Lidské tělo
- Abychom byli zdraví
- Naše smysly

2. Bílá zima

Časové období:

- prosinec
- leden
- únor

Charakteristika tematického celku

- seznámení s tradicemi vánoc, vánočními zvyky
- **odstraňujeme** strach z nadpřirozených bytostí
- obdivujeme krásy zimní přírody, častými vycházkami a poznáváme typické znaky zimního období
- **navštěvujeme** krmelec v lese, kam přinášíme různé druhy potravy pro lesní zvěř, vytváříme krmítka pro ptáčky a pozorujeme je
- seznamujeme se s některými druhy zimních sportů a vzbuzujeme v dětech důležitost aktivního pohybu
- **děti získávají** povědomí o jednotlivých profesích, vytvářejí si pozitivní vztah k lidské práci
- **naučíme se** mnoho nových básní, písní a her vztahujících se k tomuto ročnímu období
- seznamujeme se s dalšími lidovými tradicemi v období masopustu, společně prožíváme radost a veselí při karneval
- děti se učí chápat humor a vtip, který je také důležitý pro spokojený život člověka.

Vzdělávací cíle

- posilovat vztahy k rodině, blízkým lidem, kamarádům ve škole
- vzpomenout na blízké, které již nejsou mezi námi
- seznámit děti s tradicemi adventu a Vánoc v naší kultuře i mimo ni
- rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvářet zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu
- rozvíjet komunikační dovednosti (verbální i neverbální) a kultivovaný projev
- rozvíjet estetické vnímání, cítění a prožívání v oblasti hudební, výtvarné, dramatické
- zdokonalovat pohybové dovednosti dětí
- všimnout si změn v přírodě, posilovat vztah k přírodě a zvířatům
- umět dávat najevo své pocity, zážitky, mluvit o nich před druhými

Očekávané výstupy

- uvědomění si důležitosti vzájemných vztahů ke svým blízkým, rodině, kamarádům
- znalost tradic a rituálů spojených s obdobím adventu, Vánoc, masopustu, karnevalu
- podílí se na vytváření společných radostných zážitků, děti se samy podílí na výzdobě třídy a školy
- dokáže sladit svůj pohyb se zpěvem, napodobit vzor
- dítě umí vyjádřit své pocity a hovoří o nich
- dokáže se pohybovat v zimní krajině a čelit přírodním překážkám (sníh, led, chlad)
- dítě si všimá změn v přírodě, aktivně se zapojuje do ochrany přírody (čistí les)
- dítě není lhostejné ke zvířatům, vytváří zázemí pro ptactvo, nosí do lesa vhodnou potravu pro zvěř

Nabídka činností

- hry (spontánní i řízené)
- prosociální činnosti
- společné diskuze
- pobyt v přírodě (v lese, u rybníka, na louce, na zahradě)
- prožitkové učení
- výtvarné tvoření, hudební, pohybové, dramatické činnosti
- společné kulturní zážitky

- výroba masek
- společné bobování

Tématické celky

- S čerty nejsou žerty
- Pohádkový čas
- Štědrý večer nastal
- Bílá zima – vločky
- Mráz – počasí
- Sněhuláci
- Zimní sporty a radovánky
- Příroda a zvířátka v zimě
- Místo, kde žiji
- Povolání
- Věci kolem nás – předměty denní potřeby
- Karneval je zase tu

3. Když jaro zat'uká

Časové období:

- březen
- duben
- květen

Charakteristika tematického celku

- děti získávají povědomí o charakteristických znacích předjaří a jara
- učí se vnímat změny v přírodě a prožívat radost z probouzející se přírody
- seznamují se s dalšími tradicemi naší kultury
- pozorování změn v přírodě, získávají k ní vtaž, seznamují se zvířaty ve volné přírodě, tak na statku a poznávají jejich mláďata
- uvědomují si důležitou funkci vody pro život všech živých tvorů na této planetě

Vzdělávací cíle

- upevňování citové vztahy ke svému okolí
- získávání poznatků o významu životního prostředí
- rozvoj pocitů sounáležitosti s přírodou a planetou Zemí
- rozvoj schopnosti vnímat všemi smysly
- probouzet zájem a zvědavost dítěte
- zdokonalovat se v oblasti jemné motoriky (koordinace ruky a oka)
- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti (výslovnost, vytváření pojmů, mluvní projev)
- posilovat radost z objevování

Očekávané výstupy

- dítě získává nové poznatky o jarní přírodě a významu životního prostředí
- dítě umí pojmenovat jednotlivá mláďata hospodářských i lesních zvířat
- dítě umí pojmenovat některé jarní rostliny
- dítě poznává jarní tradice a aktivně se zapojuje do jejich příprav
- dítě se zdokonaluje v oblasti jemné i hrubé motoriky
- dítě pozná jednotlivé zvuky probouzejícího se jara (zpěv ptáků, zvuky mláďat)

Nabídka činností

- hudební a pohybové činnosti
- činnosti přispívající k péči o životní prostředí
- smyslové hry
- tvorba přání ke Dni matek
- četba, poslech, vyprávění pohádek, příběhů s etickým obsahem a poučením
- seznamování se životem zvířat ve volné přírodě, jejich přirozenými nepřáteli a vysvětlení potravinového řetězce

Tématické celky

- Kdo bydlí na dvorku – zvířata a jejich mláďata
- Svátky jara
- Kniha je kamarád

- Příroda se probouzí
- Půjdu k zápisu
- Jarní zahrádka
- Zvířátka v zoo
- Dopravní prostředky – cestování
- Naše rodina
- Bzučící louky
- Moje maminka
- Koloběh vody v přírodě
- Naše planeta

4. Kouzelné léto

Časové období

- červen
- červenec

Charakteristika

- děti se učí vnímat krásu přírody v jakémkoli ročním období, podporujeme jejich zvědavost
- prožívání radostné atmosféry při oslavách Dne dětí, sdílejí hezké zážitky s ostatními kamarády
- získávání povědomí o vesnici, ve kterém žijí
- poznávání jiných světadílů a života v jiných zemích.

Vzdělávací cíle

- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucit, radost, spokojenost, smutek, strach)
- rozvíjet jazykové dovednosti
- učit děti samostatně řešit problémové situace
- dodržovat pravidla bezpečného chování
- seznamovat děti s jinými kulturami a odlišnostmi (barva pleti, náboženství)
- naučit děti všimnout si okolního světa, orientovat se v okolí

Očekávané výstupy

- dítě posiluje vztah ke svému okolí, k rodnému místu
- dítě umí zachytit a vyjádřit své prožitky, slovně i pomocí hudby
- dítě chápe rozdíly a odlišnosti jiných národů a kultur
- dítě umí rozeznat hrozící nebezpečí ve vztahu se sociálně patologickými jevy
- dítě se umí chovat bezpečně při pobytu na dopravním hřišti, používá ochranné pomůcky
- dítě zná své jméno, příjmení, adresu a ví, kdy a komu ji sdělit
- dítě zná základy poskytnutí první pomoci, zná čísla jednotlivých záchranných složek

Nabídka činností

- hry na zahradě a v přírodě
- výlety, pozorování, objevování, experimenty
- oslava Dne dětí v MŠ
- práce s encyklopediemi a naučnými knihami
- výtvarné činnosti
- hudebně pohybové hry

Tématické celky

- Svátek dětí
- Naše vesnice a její okolí
- Výlety
- Těšíme se na prázdniny

6. EVALUACE

Cílem evaluace (včetně hodnocení) je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek školy.

Mateřská škola sleduje vzdělávání dětí systematicky a to průběžně nebo opakovaně ve vymezených časových etapách, při běžných činnostech a nejrůznějších přirozených situacích. Vždy hodnotíme individuální vzdělávací pokroky každého dítěte a navzájem děti neporovnáváme.

Každé z dětí má svůj záznamový vývojový arch (portfolio). Je to důvěrný dokument, který slouží pedagogům k optimalizaci rozvoje dítěte a jako podklad pro informace rodičům.

Hodnocení a evaluace pedagogy

Pedagog nehodnotí, jestli všechny děti všechno zvládly, ale hodnotí především svoji práci, zvolené metody, formy, prostředky s ohledem na reakci dětí, na to, jestli děti zvolenými činnostmi zaujal, jestli pro ně byla činnost přínosem apod. Následně na to evaluuje celý vzdělávací proces své třídy (porovnává TVP PV s ŠVP PV) vzhledem ke stanoveným cílům daným ŠVP PV – hodnocení a evaluace probíhá na pedagogických a operativních poradách, formou dotazníků, záznamech o dětech a neformálními rozhovory. Velmi důležité je také individuální hodnocení dětí. Orientační kritéria toho, co by mělo dítě vzhledem k věku (před zahájením školní docházky) průměrně zvládnout, nalezneme v dokumentech desatero pro rodiče dětí předškolního věku a v konkretizovaných očekávaných výstupech RVP PV.

Záznamy o rozvoji dítěte

Každé dítě má od vstupu do školy svůj vlastní hodnotící arch, kde zaznamenáváme rozvoj dítěte až do odchodu do školy /jsou zaznamenány pokroky dítěte/. Evaluaci provádíme formou pozorování dítěte, rozhovoru s kolegyní, komunitního kruhu, kresby dítěte, vyhledáváním pozitiv.

Individuální hodnocení: paní učitelky mapují co dítěti jde, v čem je úspěšné, popř. talentované. Především zjišťují, co činí dítěti problémy, kde “vážně“, v čem jsou nedostatky a z toho všeho pak vyvozují důsledky pro svoji práci s konkrétním dítětem.

Metody hodnocení a evaluace:

- pozorování, opakované pozorování
- rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči, konzultace s ostatními odborníky diskuse
- rozbor herních aktivit dítěte
- rozbor procesu učení (vhodné využití didaktických her a testů)
- rozbor jazykových projevů (úroveň komunikace)
- rozbor, analýza prací - výtvorů dítěte (např. kresby, pracovních výrobků apod.)
- rozbor osobní dokumentace dítěte
- anamnéza (rodinná i osobní)
- sociometrické metody (rozbor chování a jednání ve skupině, vztahy, postavení dítěte ve skupině apod.)
- analýza vlastní pedagogické aktivity

Výstupem je portfolio dítěte.

Hodnocení a evaluace vedoucí učitelkou školy

Vedoucí učitelka hodnotí svoji pedagogickou i řídicí práci, hodnotí také jako ostatní pedagogové individuální pokroky jednotlivých dětí, kontroluje a hodnotí práci pedagogů (zejména při hospitacích) a provozních zaměstnanců a evaluuje vzdělávací proces celé mateřské školy.

Pedagogická oblast:

Činnosti realizované v tematickém celku učitelka hodnotí jak z hlediska souladu s rámcovým, tak i školním vzdělávacím programem, z pohledu přínosu pro děti, což je nejdůležitějším aspektem a podkladem pro její další práci. Tato oblast by měla ověřit naplňování stanovených záměrů a cílů v dokumentech školy a zároveň soulad školních dokumentů s cíli RVP PV.

Hlavní otázky pedagogické evaluace:

- co děti nejvíc zaujalo
- co se děti naučily
- co se povedlo, co ne a proč

Školní vzdělávací program vypracovává vedoucí učitelka ve spolupráci s ostatními učitelkami. Snažíme se o to, abychom pracovaly jako tým.

Třídní vzdělávací program vypracovávají učitelky v jednotlivých třídách ve dvojicích, vzájemně konzultují mezi sebou. Vycházíme z našeho vzdělávacího programu Na světě je krásně...

Náš program porovnáváme s RVP PV tak, aby byl v souladu, a na základě zjištěných poznatků navrhujeme další úpravy.

Individuálně je program hodnocen každým pedagogem včetně vedoucí učitelky (přidělené úkoly, povinnosti, kompetence...). Hodnocení provádíme podle potřeby.

Týmově je program hodnocen např. na pedagogických poradách. Zde hodnotíme dosažené výsledky a vyvozujeme další postup pro následující období.

Hodnotí obě učitelky ve třídě nebo celý kolektiv.

Hodnocení školy provádí vedoucí učitelka jedenkrát za rok na základě kontrol, pozorování, analýzy stávajících podmínek.

Na třídních schůzkách, na akcích s rodiči, při spolupráci se základní školou i ostatními organizacemi v obci získáváme další hodnotné informace. Ty tvoří podklad pro naši další činnost (využíváme pro další naši práci a plánování).

Vyhodnocování integrovaných bloků a tématických celků

Na naší škole vyhodnocujeme každý týden (tématické celky) a po ukončení celého integrovaného bloku, zpravidla každý měsíc. K vyhodnocování máme zpracovaný vlastní tiskopis.

Vyvozené závěry uplatňujeme při plánování další pedagogické činnosti.

Vyhodnocování denních činností

Hodnocením dítětem zjišťujeme oblíbenost jednotlivých činností, zájmů a potřeb.

Výraznější zjištění zaznamenáváme písemně.

Hodnocení provádíme společně s dětmi při volných chvílích, přechodových činnostech, v šatně, při ukládání dětí apod.

Vyhodnocování individuálního rozvoje dítěte

Individuální hodnocení dítěte vychází ze znalostí výchozího vývojového stupně dítěte. Dále pak hodnotíme pokrok dítěte.

Záznamy provádíme účelně, aby sloužily jako podklad pro informace rodičům (máme vypracovaný tiskopis Záznam o pozorování dítěte).

Tyto záznamy společně s grafickými cviky zakládáme. Záznamy považujeme za důvěrné.

Pedagogická diagnostika

Diagnostika dětí vychází z potřeby zaznamenávat individuální rozvoj každého dítěte, kterému je v naší MŠ věnována maximální pozornost. Vývoj dítěte má určitou časovost a posloupnost. Vytváříme ty nejlepší podmínky, ve kterých se každé dítě rozvíjí dle svých možností, jsou zde zajištěny potřeby jeho rozvoje.

Pedagogickou diagnostiku zpracovává třídní učitel. Zaznamenáváme ji do záznamových archů, které pro toto byly vytvořeny naší přední psycholožkou Mgr. Jiřinou Bednářovou. Způsob vyhodnocování je stanoven v evaluační tabulce.

Oblasti, které sledujeme a rozvíjíme:

- motoriku a grafomotoriku
- zrakové vnímání a paměť
- sluchové vnímání a paměť
- vnímání prostoru
- vnímání času
- základní matematické představy
- řeč (myšlení)
- sociální dovednosti
- sebeobsluhy (samostatnosti)
- hry

Pro děti s odloženou školní docházkou vypracováváme „Plán práce pro dítě s OŠD“, ve kterém jsou stanoveny postupy práce a zaměření na jednotlivé oblasti, ve kterých dítě potřebuje podporu.

7. ZÁVĚR

Smyslem a úsilím našeho ŠVP je probouzet u dětí zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a získávat odvahu samo objevovat a poznávat. Snažíme se budovat vztah k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu bohatství, které nás obklopuje. Podnikáme s dětmi poznávací výlety do okolní krajiny, sledujeme živou i neživou přírodu, uvědomujeme si zákonitosti života, na úrovni přírody i člověka.

Pěstujeme v dětech úctu k základním životním hodnotám, posilujeme sounáležitost s tradicí místního regionu a navazujeme na zvyky naší vesnice (sem patří místní oslavy – hody, masopust, tradiční Velikonoce a Vánoce; tradice tříkrálová, tradice sv. Mikuláše, pálení čarodějnic a podobně).

ŠVP je přístupný všem rodičům a zákonným zástupcům, na vyžádání je možno si jej zapůjčit u vedoucí učitelky, je zveřejněn na webových stránkách školy. Disponuje s ním i zřizovatel, ředitel školy a vedoucí učitelka. Všechny učitelky mají ŠVP uložen ve své třídě a slouží jim jako podklad pro tvorbu TVP.